

16 ביוני 2026

לכבוד:

ניצב חיים סרגרוף ניצב עירן נהון עו"ד רוני יצחק
מפקד מחוז תל אביב היועץ המשפטי למשטרה מ"מ מנהלת המחלקה לחקירות שוטרים

שלום רב,

הנדון: הזמנת תקשורת לסקר עיכוב ומעצר של קטינים והפרת זכויותיהם במהלך המעצר

אנו פונות אליכם בשם א', ב', ג' ו-ד' (באמצעות הוריהם, מצ"ב ייפויי כוח). נערים אלה חוו פגיעה בזכויותיהם במהלך עיכוב ומעצר. המשטרה הזמינה צלם תקשורת לפרסם תיעוד של עיכובם וחיפוש עליהם, הפרה את חובותיה ליידוע הוריהם והזמנתם לחקירה, והפעילה אלימות כלפיהם. בחודשים שחלפו מאז שחרורם ממעצר הנערים חווים התנכלות משטרתית קבועה, שהרתיעה אותם עד כה מלמצות את זכויותיהם. אנו דורשות בתוקף כי האירועים ייחקרו, כי הוראות החוק והנהלים יחודדו לכלל הדרגים, וכי מגמת ההתנכלות לנערים תופסק לאלתר.

רקע עובדתי

1. ביום 9.3.2026 פשטו כ-30 שוטרים על דירה בדרום תל אביב, בה חשדו שנמצאים חברים בכנופיית "SSQ", והחלו לערוך בה חיפוש. השוטרים עיכבו שמונה קטינים בני 16 ו-17, בהם הנערים מושא פנייתנו, אך לא בדקו את גילאיהם, ורק לאחר שאלו העירו שהם כולם קטינים, אפשרו להם ליצור קשר עם מכר בגיר על מנת שיגיע למקום. הנערים עברו חיפוש גופניים – א' בחדר שירותים עם דלת פתוחה לעיני שוטרים, ו-ב', ג' ו-ד' במטבח שבו שוטרים חלפו כל הזמן. א', ב' וד' עברו חיפוש בעירום חלקי, ול-א' אף נאמר להוריד את התחתונים, אך הוא סירב לכך. ב' נעצר ונאזק בדירה, ושאר הנערים נעצרו לאחר העברתם לתחנת משטרת יפו.
2. לכוח התלווה צלם של התכנית הדוקומנטרית "דוקותיים" בתאגיד השידור הציבורי "כאן", אשר הוזמן על ידי המשטרה להיכנס עם השוטרים לתוך הבית ולתעד את החיפוש. השוטרים הנחו את הצלם לצלם שוב ושוב את הנערים וכן חפצים שנמצאו בחיפוש. ג' ו-ד' ראו, כי הצלם צילם גם את תחילת החיפוש הגופניים עליהם. כתבה על בסיס הצילומים פורסמה ביום 17.3.2026, וניתן לראות בה את הנערים בפנים מטושטשות, את הריתוק והאיזוק של ד' מחוץ לדירה, את מעצרו של ב' בדירה, וכן חפצים שהשוטרים איתרו. ראו [קישורית לכתבה](#).
3. הנערים נלקחו לתחנה, ועקב אזעקה הוכנסו לחניון התחנה המשמש כמרחב מוגן. הם הושבו מול כ-50-60 אנשים, שחלקם צילמו אותם. אחד השוטרים צילם אותם בווידאו, וכשחברו שאל האם הם שוהים בלתי חוקיים, ענה: "לא, זה SSQ". רק לאחר כשעה וחצי הורה מפקד התחנה, סגן-ניצב גיא אליהו, להעביר את הנערים למקום שאינו גלוי לעיני כל – לא לתוך התחנה, כפי שאפשר היה לצפות, אלא לפינה חשוכה בחניון מאחורי ניידות.
4. הנערים הוחזקו בחניון במשך כ-5-6 שעות, כשהם אזוקים בידיים וברגליים, תחילה כל אחד בנפרד ולאחר מכן בזוגות, ובמשך כל הזמן הזה מנעו מהם השוטרים לדבר, להישכב על הקרקע

- או לישון, והכריחו אותם לשבת עם הפנים לקיר. הם נלקחו לחיפושים בעירום בזוגות בעודם אזוקים זה לזה. א' והנער שהיה אזוק אליו הוכרחו להתפשט זה לעיני זה. רק בסביבות השעה 2:00 או 3:00 בלילה התבקשו א', ג', ב' ו-ד' למסור את מספרי הטלפון של הוריהם על מנת שהשוטרים יעדכנו אותם על מעצרי ילדיהם. להוריהם של ב' ו-ד' נאמר לא להגיע לתחנה. הנערים הוחזקו בתאי שהייה עד הערב למחרת, אז הועברו לבית הסוהר.
5. במהלך הדברים חוו הנערים אלימות ואיומים מצד השוטרים.
6. ד' שהה מחוץ לדירה בעת הגעת השוטרים. אחד מהם היכה אותו באגרוף לפניו, הפיל אותו, ומספר שוטרים בעטו בו.
7. במהלך הנסיעה בניידת לתחנה שמע א' את אחד השוטרים מציע למפקדו שיעצרו את הניידת בצד הדרך, ייקחו את הנערים למקום חשוד ויכו אותם.
8. בעת החזקת הנערים בחניון התחנה, סנ"צ אליהו שאל את השוטרים מדוע הנערים מחויכים, ואז הידק באופן קיצוני את האזיקים על ידיו של כל נער, באופן שגרם לכאב קשה. כך נעשה שוב ל-ב' ו-ד' בזמן העברתם לבית סוהר אופק.
9. בעת החזקתם בחניון התחנה שוטר בשם סער דרש מ-ב' להפנות את הפנים לקיר, וכאשר סירב השוטר בעט ברגלו והפיל אותו על גבו.
10. בתגובה לבקשתו של א' לקבל אוכל עבורו ועבור הנערים האחרים, לאחר שהועברו לתאי שהייה, שוטר אמר לו לשתוק, וכשסירב, שוטר זה ושוטר נוסף לקחו אותו בכוח לתא שירותים, בעודו אזוק בידיים וברגליים, והכו אותו קשות באגרופים וסטירות.
11. כאשר הנערים התבדחו בתאי שהייה, שוטר איים עליהם: "אני אשבור אתכם אחד אחד".
12. ד' ו-ב' הוכו על ידי שוטרים בעת שהוצאו מתא שהייה ונלקחו לבית סוהר אופק. עם ההגעה לבית הסוהר, שוטרת שליוותה אותם אמרה לסוהרים להכות אותם בעודם אזוקים בניידת והסוהרים עשו כן.
13. בחודשים מאז שחרורם מהמעצר חווים הנערים הטרדות כמעט יומיומיות מצד המשטרה: עיכובים לזמן רב, הפעלת כוח ופרקטיקות של השפלה כגון הושבה על הקרקע במשך רבע שעה. דברים אלו נעשים לעיתים ללא עילה ולעיתים בעילות קלושות כגון "רעש".
14. ג' עוכב ונעצר בחשד להפרה של מעצר בית שהסתיים לפני כשלוש שנים. בערב 1.6.2026 שוטרים נכנסו ללא צו לבית חבר בגיר של א' בעת שהאחרון שהה בו, ערכו חיפוש וצילמו בטלפונים פרטיים במשך כשעה ללא הסבר, ואז עצרו את א' ואחרים ששהו במקום בחשד לתקיפה; א' שוחרר ללא תנאים ביום המחרת.

הזמנת כלי תקשורת לסקר חיפוש, עיכוב, ומעצר נוגדת את הדין

15. סעיף 4(א) לפקודת מטא"ר מספר 14.01.05 "חקירת קטיין" (להלן: **פקודת מטא"ר (חקירת קטיין)**) מורה: "מימוש זכויותיו של קטיין וכן הפעלת סמכויות או נקיטת הליכים כלפיו ייעשו מתוך התחשבות בגילו ובמידת בגרותו של הקטיין, מתוך שמירה על כבודו ובדרך של מתן משקל ראוי לשיקולים של הטיפול בו, שיקומו ושילובו בחברה".

16. הנחיית היועצת המשפטית לממשלה מספר 4.1003 "קווים מנחים לרשויות האכיפה בעניין פרסומים מחקירות" (להלן: **ההנחיה**) קובעת, כי יש "להימנע מהשפעה על מהלך המשפט הפלילי או תוצאותיו, ומפגיעה בכבודו של הנחקר ובפרטיותו" (סעיף 1 להנחיה). בהתאם לכך נקבע, כי "אין ליזום השתתפות גורמי תקשורת... בפעולות חיפוש, שחזור וחקירה... ואין להרשות כניסה של אמצעי התקשורת לרשות היחיד בעת ביצוע פעולות כנוכר לעיל" (סעיף 2(א) להנחיה), וכן כי יש "להימנע מפעולות ראוותניות" (סעיף 2(ג) להנחיה). חרף זאת, הזמינה המשטרה צלם טלוויזיה להיכנס עם שוטרים לדירה פרטית ולתעד עיכובים, תחקורים, איזוקים וחיפוש, ללא כל מטרה פרט ליחסי הציבור של המשטרה.
17. הזמנת הצלם מפרה גם את הוראות החוק להגנה על קטינים. סעיף 24(א)(1) לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960 (להלן: **חוק הנוער (טיפול)**) קובע, כי אין לפרסם פרטים מזהים של קטינים אשר יש בהם כדי לגלות, בין היתר, כי "הקטין הובא בפני בית משפט", או "דבר שיש בו כדי לייחס לקטין עבירה". חוק הנוער (טיפול) אוסר, מלבד פרסום שם הקטין, גם פרסום "כל דבר אחר העשוי להביא לידי זיהויו של קטין... או לרמוז על זיהויו... בין על ידי כלל הציבור **ובין על ידי סביבתו הקרובה**", ובכלל זאת פרסום "דמותו, כולה או חלקה". צילום המציג את לבושם, שיערם ואף תווי פניהם הכלליים (שטושטשו רק חלקית) של הנערים, בוודאי שמאפשר את זיהויים על ידי סביבתם הקרובה. בחודשים שחלפו ג' זוהה לא אחת על ידי אנשים בסביבתו, חברים וקרובי משפחה בתור נער שהופיע בכתבה.
18. בנוסף, ההנחיה אוסרת על מסירת "פרטים מזהים לגבי חשוד", בהם "כל פרט אחר שיש בו כדי לזהותו". לא הייתה במקרה זה הצדקה לפרסום "מבחינת צרכי החקירה או בשל אינטרס ציבורי מובהק או בשל נסיבות מיוחדות של המקרה" (סעיף 10(א) להנחיה), ובוודאי שאין זה פרסום בתגובה לפניית התקשורת (סעיף 10(ב) להנחיה), אלא המשטרה היא זו שהזמינה את התקשורת.
19. גם צילום הנערים על ידי אחד השוטרים בוודא, ואף אמירת החשד נגדם לבן שיח, מפירים את האיסורים בדבר פרסום פרטים מזהים מחוק הנוער (טיפול) ומההנחיה.
20. סעיף 4(ז) לפקודת מטא"ר (חקירת קטין) קובע, כי "בתחנת משטרה ייעשה ככל האפשר הטיפול בחשודים שהם קטינים במקום נפרד מן המקום שבו מטפלים בחשודים שהם בגירים".
21. יוצא, כי הושבת הנערים מול קהל של אנשים, ללא כל ניסיון למנוע את צילומם, מפרה את האיסורים שלעיל מחוק הנוער (טיפול), מההנחיה על פרסום פרטים מזהים ומפקודת מטא"ר (חקירת קטין).
22. באשר לצילום איזוקים של שניים מהנערים, החוק קובע כי ככלל עצור לא ייכבל במקום ציבורי (סעיף 9א לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996). במקרה של מעצר במקום ציבורי, על השוטר לעשות "את כל שניתן, בנסיבות העניין, כדי לצמצם את החשיפה של העצור הכבול לעיני הציבור", וזאת בין היתר בהתחשב בנוכחות התקשורת (סעיף 6(ד)(1) לנוהל אג"ם מספר 220.004.05 "כבילת עצורים"). משהזמינה את התקשורת לצלם ולפרסם את כבילת הנערים, המשטרה הפכה אותה לכזו שבוצעה בפרהסיה ולא התחשבה כלל בחשיפתם במצב זה.

אסור לעצור קטינים ולחקור אותם ללא יידוע הוריהם והזמנת ההורים לחקירה

23. סעיף 1א(1) לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א-1971 (להלן: **חוק הנוער (שפיטה וענישה)**) קובע, כי "מימוש זכויות של קטין, הפעלת סמכויות ונקיטת הליכים כלפיו ייעשו תוך שמירה על כבודו של הקטין, ומתן משקל ראוי לשיקולים של שיקומו, הטיפול בו, שילובו בחברה ותקנת השבים, וכן בהתחשב בגילו ובמידת בגרותו".
24. סעיף 19א(א) לחוק הנוער (שפיטה וענישה) קובע, בין היתר, כי יש ליידע את הוריו של קטין חשוד על זימונו לחקירה ועל חקירתו. נדרש להשקיע מאמץ סביר ביצירת קשר עם ההורים, ורק אם הדבר לא מתאפשר, ליידע קרוב בגיר אחר או בגיר המוכר לקטין. אולם בענייננו המשטרה לא השקיעה כל מאמץ באיתור הורי הנערים מושא מכתבנו במשך שעות ארוכות, ובכל מקרה לא ניסו ליידע אף אדם אחר במקומם.
25. סעיף 19ג(1) לחוק הנוער (שפיטה וענישה) קובע עוד, כי כאשר קטין חשוד נעצר, הקצין הממונה חייב ליידע על כך "בלא דיחוי" את הוריו תוך השקעת מאמץ סביר לאתרם, ואם לא ניתן לאתרם לעדכן קרוב אחר. כאמור, הורי הנערים יודעו לאחר דיחוי רב. יש ליידע את ההורים לאחר עדכון הקטין על הכוונה לעשות זאת, ומותר לא ליידעם רק ככל שהקטין אינו מעוניין בכך (סעיף 19ג(2) לחוק הנוער (שפיטה וענישה)). בענייננו המשטרה לא עדכנה את הנערים כי בכוונתם ליידע את הוריהם, והנערים, כמובן, לא הביעו התנגדות לדבר שכלל לא נאמר להם.
26. בנוסף, סעיף 9ח(א) לחוק הנוער (שפיטה וענישה) קובע, כי קטין חשוד "זכאי שהורה או קרוב אחר יהיה נוכח בחקירתו וכן זכאי הוא להיוועץ במי מהם, ככל הניתן לפני תחילת החקירה". חרף זאת המשטרה אמרה להוריהם של שני נערים לא להגיע לתחנה באותו לילה. לא התקיימה אף אחת מן ההצדקות להיעדר הורים מהחקירה, המנויות באותו סעיף, כגון שלומו של הקטין או מניעת שיבוש חקירה.
27. הכללים בנוגע ליידוע ההורים ומעורבותם מפורטים גם בסעיפים 4(ב) ו-14-19 לפקודת מטא"ר (חקירת קטין).

אלימות ואיומים באלימות

28. כאמור, הנערים חוו אלימות ואיומים באלימות במהלך מעצרם. אנו נדרשים להזכיר, כי תקיפת קטין היא עבירה פלילית שדינה חמש שנות מאסר (סעיף 368ב(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**)), וכי איומים בתקיפה מהווים גם הם עבירה פלילית שדינה שלוש שנות מאסר (סעיף 192 לחוק העונשין).
29. החיפוש הגופניים שעברו א' והנער שהיה אזוק אליו בתחנת יפו ושעבר א' בדירה, נעשו תוך הפרת הדין ועשויים לעלות כדי הטרדה מינית. אף אם הייתה סמכות לערוך לנערים חיפוש בעירום מלא, אשר ספק רב אם קיימת בענייננו, הדין אוסר לערוך חיפוש בעירום בפרהסיא (סעיף 3(ה) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו-1996), או בנוכחות אנשים שאינם דרושים לעריכת החיפוש (סעיף 11(ד)(1) לפקודת מטא"ר מספר 14.05.02 "חיפוש חיצוני בגוף"). סעיף 6(ב) לאותה פקודה קובע עוד, כי על חיפוש חיצוני בגופו של קטין יחולו הוראות פקודת מטא"ר (חקירת קטין).

30. חרף זאת, שניים מהנערים הוכרחו להתפשט זה לעיני זה במהלך חיפוש גופני בתחנה, ושוטרים ניסו לחייב נער אחד להתפשט לגמרי במהלך חיפוש גופני בדירה שנערך מול דלת פתוחה. זוהי פגיעה חמורה בכבוד האדם שלהם ובזכותם לפרטיות של הנערים ולא הייתה כל הצדקה לערוך את החיפושים באופן זה.

31. לאור כל האמור לעיל, נדרוש כי האירועים ייחקרו, כי הוראות החוק והנהלים יחודדו לכלל הדרגים, וכי מגמת ההתנכלות לנערים תופסק לאלתר.

בברכה,

עדן גלעד, עו"ד

העתק:

עו"ד גלי בהרב-מיארה, היועצת המשפטית לממשלה